UČIMO SE SPREJEMATI DRUG DRUGEGA – MAJHNI KORAKI DO STRPNOSTI

Ob mednarodnem dnevu strpnosti (16. november)

Generalna konferenca UNESCO je 16. novembra 1995 sprejela Deklaracijo o načelih strpnosti. Po tej deklaraciji strpnost pomeni »spoštovanje, sprejemanje in cenjenje bogate raznolikosti kultur našega sveta, naših oblik izražanja in načinov bivanja človeka. Spodbujajo jo znanje, odprtost, sporazumevanje ter svoboda mišljenja, vesti in prepričanja. Strpnost je sožitje v različnosti.«[1] Pomen strpnosti poudarjajo tudi številni dokumenti s področja vzgoje in izobraževanja, med drugim Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju (2011) ter Kurikulum za vrtce (2025).

Otroci se strpnosti učijo že od najzgodnejšega otroštva. Z različnostjo se srečujejo tudi v vrtcu, kjer spoznavajo vrstnike iz različnih jezikovnih, kulturnih, družinskih in socialnih okolij. Otroci se med seboj razlikujejo po sposobnostih, načinih sporazumevanja, navadah, interesih, razmišljanju in izražanju čustev. Prav te razlike so priložnost za spoznavanje, medsebojno učenje in razvijanje spoštljivega odnosa do drugih.

Pri razvijanju strpnosti ima pomembno vlogo tudi Kurikulum za vrtce (2025), ki na področju družbe poudarja pomen otrokovega razvijanja identitete in vključevanja v socialne skupine. Pri tem otrok postopoma razvija spretnosti, kot so medsebojno spoštovanje, empatija, prijateljstvo, sodelovanje, skrb za druge in sprejemanje različnosti.

Da bi se otroci lahko uspešno vključevali tudi v širšo družbeno skupnost, potrebujejo čustveno varno okolje, v katerem se učijo sklepati prijateljstva, reševati nesporazume, spoštovati druge in postopno ter ob podpori odraslega prevzemati odgovornost za svoje vedenje. Vrtec je pri tem pomemben prostor, saj lahko z ustvarjanjem vključujočega okolja prispeva k preseganju stereotipov in predsodkov ter omogoča, da imajo vsi otroci priložnost za sodelovanje, razvoj in učenje ne glede na svoje družinsko, socialno ali ekonomsko okolje ter individualne razvojne značilnosti. Pomemben del takšnega okolja je tudi sodelovalna kultura, ki temelji na poslušanju, pogovoru, odprtosti in medsebojnem spoštovanju – tako med otroki in zaposlenimi kot v sodelovanju med vrtcem in družinami (Kurikulum za vrtce, 2025).

Pri učenju strpnosti imamo odrasli posebno pomembno vlogo, saj smo otrokom zgled. Otroci se veliko naučijo z opazovanjem našega vedenja, poslušanjem pogovorov in sodelovanjem v vsakdanjih dejavnostih. Ko jim pokažemo, da spoštujemo ljudi, ki so drugačni od nas, da prisluhnemo različnim mnenjem ter da se na nesoglasja odzivamo mirno in spoštljivo, jim pomagamo razvijati podoben odnos do drugih. Pomembno je, da otrokom ne govorimo le o sprejemanju različnosti, temveč jim to pokažemo tudi s svojim ravnanjem.

Strpnost lahko spodbujamo s prebiranjem pravljic, pripovedovanjem zgodb, pesmimi, igračami in različnimi dejavnostmi, ki otrokom približajo drugačne življenjske izkušnje ter spodbujajo empatijo in medsebojno spoštovanje. Ob zgodbah se lahko pogovarjamo o počutju

[1] Declaration of Principles of Tolerance (2026). Dostopno na: https://www.unesco.org/en/legal-affairs/declaration-principles-tolerance. Pridobljeno 28. 10. 2026.

književnih junakov, njihovih dejanjih in možnostih, kako bi jim lahko pomagali. V vsakdanjih situacijah pa otroke spodbujamo, da počakajo na vrstnika, se dogovarjajo, ponudijo pomoč in poiščejo rešitev, ki upošteva potrebe drugih.

Mednarodni dan strpnosti, ki ga obeležujemo 16. novembra, je lepa priložnost, da o teh vrednotah razmišljamo skupaj z otroki. V vrtcu ali doma ga lahko obeležimo s prebiranjem pravljic o prijateljstvu in različnosti, s sodelovalnimi igrami ali z dejavnostmi, pri katerih otroci ob fotografijah in ilustracijah prepoznavajo čustva ter se pogovarjajo o njih. Skupaj lahko ustvarimo tudi drevo prijaznosti, na katerega otroci s pomočjo odraslih zapišejo ali narišejo prijazna dejanja, ki so jih že doživeli ali jih želijo narediti za druge.

Najpomembneje pa je, da se zavedamo, da strpnosti ne razvijamo le ob posebnih dnevih, temveč vsak dan – v načinu, kako govorimo drug z drugim, rešujemo spore, sprejemamo razlike in vključujemo druge v skupno igro.

Povzeto po:

- Conley, C. (2023). *Tolerance For Kids: How to Foster This Key Life Skill*. Dostopno na: https://charityforchange.org/tolerance-for-kids/. Pridobljeno 2. 11. 2026.
- *Declaration of Principles of Tolerance* (2026). Dostopno na: https://www.unesco.org/en/legal-affairs/declaration-principles-tolerance. Pridobljeno 28. 10. 2026.
- *Kurikulum za vrtce* (2025). Dostopno na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Sektor-za-predsolsko-vzgojo/Programi/Kurikulum-za-vrtce_1.-9.-2025.pdf. Pridobljeno 2. 11. 2026.

Zapisala: Tina Godina Babuder, vzgojiteljica za zgodnjo obravnavo